

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-86-22; 289-70-60, факс: 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, рахунок UA388201720343180001000078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № _____ від _____

**Обласні, Київська міська
державні адміністрації**

Про надання роз'яснення

**Національна соціальна
сервісна служба України**

Міністерство соціальної політики України у зв'язку із прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 06.10.2021 № 1040 „Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі”, повідомляє.

Вищезазначеною постановою:

затверджено Порядок подання та оформлення документів, призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі (далі – Порядок);

внесено зміни до Порядку підготовки та перепідготовки фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 430 (Офіційний вісник України, 2020 р., № 46, ст. 1472);

визнано таким, що втратив чинність, пункт 1 постанови Кабінету Міністрів України від 20 березня 2019 р. № 233 “Деякі питання державної допомоги окремим категоріям громадян” (Офіційний вісник України, 2019 р., № 26, ст. 905).

Організацію надання фізичними особами соціальних послуг з догляду на професійній основі, умовно можна розподілити на три етапи.

Перший. Підготовка та перепідготовки фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності

Підстави: постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 430 „Про затвердження Порядку підготовки та перепідготовки фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності” (зі змінами);

Наказ Мінсоцполітики від 15.03.2021 № 131 „Про затвердження Типової програми навчання фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду без

здійснення підприємницької діяльності”, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 23.04.2021 за № 550/36172.

Хто має проходити навчання:

Фізичні особи, які надають соціальні послуги з догляду особам, які через порушення функцій організму не можуть самостійно пересуватися та самообслуговуватися.

Хто не зобов'язаний проходити навчання / перенавчання:

фізичні особи, які мають документ про медичну освіту (додається копія документа про медичну освіту).

Хто не проходить навчання, але складає іспит:

непрацююча фізична особа, яка протягом не менше ніж три місяці до дня звернення із заявою, передбаченою пунктом 6 цього Порядку, постійно надавала соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, дітям, яким не встановлено інвалідність, але які є хворими на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дітям, які отримали тяжку травму, потребують трансплантації органа, потребують паліативної допомоги, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги (крім осіб, що обслуговуються соціальними службами), і якій призначалася щомісячна компенсація;

фізична особа, яка є одним із батьків, усиновлювачів, опікунів, піклувальників, що не працюють, одинокою матір'ю (одиноким батьком) незалежно від факту роботи, навчання, служби, фактично здійснює догляд за дитиною з інвалідністю віком до 18 років і якій призначено надбавку на догляд за такою дитиною;

фізична особа, яка є одним із батьків, усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів, яка постійно проживає та здійснює догляд за дитиною, якій не встановлено інвалідність, але яка є хворою на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дитиною, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, і якій призначено державну допомогу на таку дитину.

Хто здійснює навчання: республіканський Автономної Республіки Крим, обласні, Київський та Севастопольський міські центри соціальних служб; громадські об'єднання, міжнародні неурядові організації, благодійні, релігійні організації, установи та організації, що мають досвід роботи з відповідними вразливими групами населення.

Для цього вищезазначені організації, які планують здійснювати навчання фізичних осіб, звертаються до структурних підрозділів з питань соціального

захисту населення районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів сільських, селищних, районних у містах (у разі утворення), міських рад (далі – уповноважений орган) із заявою в довільній формі про можливість здійснення навчання.

У заяві зазначаються:

найменування організації;

місцезнаходження організації;

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) керівника організації;

контакти організації (номери телефонів, поштова та електронна адреси);

контактні дані особи, яка здійснює запис на проходження навчання.

Відповідно до Типового положення про республіканський Автономної Республіки Крим, обласний, Київський та Севастопольський міський центр соціальних служб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 479 республіканський Автономної Республіки Крим, обласний, Київський та Севастопольський міський центр соціальних служб (далі – регіональний центр) є закладом, що проводить методичне забезпечення організації соціальної роботи, надання соціальних послуг, організовує навчання з питань проведення соціальної роботи, надання соціальних послуг.

Основними завданнями регіонального центру є, зокрема, проведення навчальних заходів для надавачів соціальних послуг, спеціалістів виконавчих органів місцевого самоврядування, які здійснюють управління системою надання соціальних послуг сім'ям та дітям.

Частиною 3 статті 13 Закону України „Про соціальні послуги” визначено, що до надавачів соціальних послуг недержавного сектору належать підприємства, установи, організації, крім визначених частиною другою цієї статті, громадські об'єднання, благодійні, релігійні організації, фізичні особи - підприємці та фізичні особи, які надають соціальні послуги з догляду відповідно до цього Закону без здійснення підприємницької діяльності.

З огляду на зазначене, для організації навчання фізичних осіб, які бажають пройти підготовку та перепідготовку для надання соціальних послуг з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі просимо:

передбачити в обласному бюджеті кошти на запровадження в регіональному центрі програми навчання фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності;

організувати проведення регіональними центрами підготовки та перепідготовки фізичних осіб, які бажають надавати соціальні послуги з догляду. До проведення таких навчань рекомендуємо залучати викладачів медичних навчальних закладів, представників громадських, релігійних, благодійних організацій тощо;

надіслати регіональними центрами уповноваженим органам заяви про можливість здійснення навчання фізичних осіб, які бажають надавати соціальні послуги з догляду;

провести широку інформаційно-роз'яснювальну кампанію серед осіб, які бажають пройти підготовку та перепідготовки для надання соціальних послуг з

догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі щодо можливості такого навчання у регіональних центрах.

Про проведену роботу просимо поінформувати Нацсоцслужбу до 31.12.2021.

Другий. Звернення особи, яка потребує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі

Підстави: Порядок подання та оформлення документів, призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 06.10.2021 № 1040.

Хто може звертатися за наданням соціальних послуг з догляду

Особи, які через порушення функцій організму не можуть самостійно пересуватися та самообслуговуватися та є:

громадянами похилого віку;

особами з інвалідністю;

невиліковно хворими, а також хворими, що потребують тривалого лікування;

дітьми з інвалідністю;

дітьми, яким не встановлено інвалідність, але які є хворими на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дітьми, які отримали тяжку травму, потребують трансплантації органа, потребують паліативної допомоги відповідно до переліку тяжких захворювань, розладів, травм, станів, що дають право на одержання державної допомоги на дитину, якій не встановлено інвалідність, надання такій дитині соціальних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1161 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 9, ст. 306; 2020 р., № 12, ст. 481).

Куди звертатися для організації надання соціальних послуг з догляду

Особа, яка потребує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі, звертається уповноваженого органу із заявою про потребу в наданні соціальних послуг з догляду на професійній основі.

До заяви додаються:

висновок про стан здоров'я особи, яка через порушення функцій організму не може самостійно пересуватися та самообслуговуватися і потребує надання соціальних послуг з догляду, за формою, затвердженою МОЗ;

копія довідки до акта огляду медико-соціальною експертною комісією (для осіб з інвалідністю);

копія свідоцтва про народження дитини з інвалідністю віком до 18 років (за потреби);

копія медичного висновку про дитину з інвалідністю віком до 18 років за формою, затвердженою МОЗ (за потреби);

довідка про захворювання дитини на тяжке перинатальне ураження нервової системи, тяжку вроджену ваду розвитку, рідкісне орфанне захворювання, онкологічне, онкогематологічне захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкий психічний розлад, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гостре або хронічне захворювання нирок IV ступеня про те, що дитина отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, видана лікарсько-консультативною комісією лікувально-профілактичного закладу в порядку та за формою, встановленими МОЗ (за потреби);

копія рішення суду про обмеження цивільної дієздатності або визнання недієздатною особи, якій надаються соціальні послуги з догляду на професійній основі (для недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена);

копія рішення суду або рішення органу опіки та піклування про призначення опікуна або піклувальника особі, якій надаються соціальні послуги з догляду на професійній основі (для опікунів або піклувальників).

Також особа, яка потребує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі у своїй заяві може зазначити прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи, яка надаватиме соціальні послуги з догляду на професійній основі.

З огляду на зазначене просимо провести визначення потреби в наданні соціальних послуг з догляду фізичними особами з урахуванням соціально-демографічної ситуації в територіальних громадах, кількості отримувачів державних допомог та компенсацій на догляд тощо, та надати інформацію про чисельність осіб, які потребують надання таких послуг (інформацію надати в розрізі категорій отримувачів соціальних послуг з догляду на професійній основі та територіальних громад).

Про проведену роботу поінформувати Нацсоцслужбу до 10.01.2022.

Третій. Організація надання фізичними особами соціальних послуг з догляду на професійній основі

Підстави: Порядок подання та оформлення документів, призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 06.10.2021 № 1040;

постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 430 „Про затвердження Порядку підготовки та перепідготовки фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності” (зі змінами);

Бюджетний кодекс України.

Кому призначається компенсація за догляд

Компенсація призначається і виплачується фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі, пройшли підготовку та перепідготовку з основ догляду і, які:

не перебувають у трудових відносинах;
 не є фізичними особами – підприємцями;
 не провадять незалежної професійної діяльності (наукової, літературної, артистичної, художньої, освітньої або викладацької, а також медичної, юридичної практики, зокрема адвокатської, нотаріальної діяльності);
 не перебувають на обліку як безробітні.

Завдання уповноваженого органу

Уповноважений орган є відповідальним за організацію надання фізичними особами соціальних послуг з догляду на професійній основі.

Зокрема:

1) прийом заяв від організацій, які планують здійснювати навчання фізичних осіб та ведення переліку організацій, які здійснюють навчання фізичних осіб;

2) прийом заяв від фізичних осіб про включення до переліку фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі та ведення такого переліку;

3) надання фізичній особі переліку організацій, які здійснюють навчання фізичних осіб;

4) прийом заяв про потребу в наданні соціальних послуг;

5) вибір фізичної особи, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі, яка міститься у переліку, якщо таку особу не зазначено у заяві особи, яка потребує надання соціальних послуг з догляду на професійній основі;

6) прийом заяви про згоду надавати соціальні послуги;

7) підготовка та укладення договору про надання соціальних послуг з догляду на професійній основі. При визначенні кількості годин та заходів, які надаватимуться фізичною рекомендуємо застосовувати комплексне визначення ступеня індивідуальних потреб та основні заходи, що становлять зміст соціальної послуги догляду вдома визначені Державним стандартом соціальної послуги догляду вдома, затвердженим наказом Мінсоцполітики від 13.11.2013 № 760, зареєстрованим у Мін'юсті 22.11.2013 за № 1990/24522 (зі змінами). 8) призначення компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі відповідно до поданих актів про надані соціальні послуги з догляду на професійній основі;

9) перерахування коштів на рахунок фізичної особи, яка надає соціальні послуги з догляду на професійній основі на її особовий рахунок, відкритий в установі банку;

10) контроль за діяльністю фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі.

Джерело фінансування компенсації за догляд

Згідно з підпунктом „а” пункту 4 частини першої статті 89 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс) виплата компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги, здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Разом з тим зазначаємо, що відповідно до статті 91 Кодексу до видатків місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів, належать видатки, зокрема, на соціальний захист та соціальне забезпечення.

Так, згідно з підпунктом „д” пункту 3 частини першої статті 91 Кодексу компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги, можуть фінансуватися з усіх місцевих бюджетів.

З огляду на зазначене, з метою забезпечення призначення і виплати компенсації просимо:

провести роботу із сільськими, селищними, міськими радами щодо планування у місцевих бюджетах коштів на виплату компенсації за догляд;

розглянути питання щодо планування коштів на виплату компенсації за догляд в обласних бюджетах;

організувати роботу щодо прийому заяв про потребу в наданні соціальних послуг з догляду, про згоду надавати соціальні послуги та призначення компенсації за догляд;

провести широку інформаційно-роз'яснювальну роботу серед осіб, які потенційно можуть надавати соціальні послуги з догляду на професійній основі. Варто врахувати, що у 2022 році буде припинено понад 27,6 тис осіб виплату компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2004 № 558 „Про затвердження Порядку призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги” та понад 62,6 тис. осіб, які отримували щомісячну допомогу відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.07.1996 № 832 „Про підвищення розмірів державної допомоги окремим категоріям громадян”.

Про проведену роботу поінформувати Нацсоцслужбу до 10.01.2022.

опрацювати проект наказу Мінсоцполітики „Про затвердження форм документів, необхідних для призначення компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі”, що додається та надати свої пропозиції Мінсоцполітики до 15.12.2021.

Національна соціальна сервісна служба просимо опрацювати та узагальнити отриману інформацію, повідомити Мінсоцполітики до 21.01.2021 року.

Додаток: на 15 арк.

Заступник Міністра

Борис ЛЕБЕДЦОВ

